

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

**SERAMİK VE
CAM
TEKNOLOJİSİ
ALANI**

ANKARA, 2014

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİSİ ALANININ TANIMI VE AMACI	2
SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİSİ ALANININ DALLARI	3
Çinicilik	3
Serbest Seramik Şekillendirme	4
Sır Üstü Dekorlama	5
Dekoratif Cam Boyama	5
UYGULAMA İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	6
ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİ	7
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	7

EKLER

SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİSİ ALANI MODÜLLERİ	
Çinicilik Dalı Modülleri	
Serbest Seramik Şekillendirme Dalı Modülleri	
Sır Üstü Dekorlama Dalı Modülleri	
Dekoratif Cam Boyama Dalı Modülleri	

GİRİŞ

Zihinsel engelli bireylerin seviyelerine uygun, ilgi ve yetenekleri yönünde, toplumda yapabilecekleri bir iş ve mesleğin temel becerilerini kazanmalarını, kendine, ailesine ve topluma yararlı, üretici birer birey olarak yetişmelerini iş okullarındaki eğitim programları sağlamaktadır. Seramik ve cam teknolojisi programı da bunlardan biridir.

Seramik ve teknolojisi alanı programının amacı; zihinsel engelli öğrencilerin aktif olarak katılabilecekleri, uyum ve beceride kolay alt görevlere bölünmüş bir seramik ve cam teknolojisi alanı eğitim programı oluşturularak zihinsel engelli bireylerin topluma kazandırılması ve sosyalleşmelerine katkıda bulunulmasıdır.

Seramik ve cam teknolojisi alanı teorik ve uygulaması geniş kapsamlı bir alandır. Bu bağlamda ilk olarak iyi tanımlanmış alana ait iş analizleri yapılmıştır. Seramik ve cam teknolojisi programını kapsayan ve bireye öğretilmesi gereken karmaşık ya da birçok basamaktan oluşan davranış ya da beceriler küçük, öğretilmesi kolay yapılara bölünmüştür. Zihinsel engelli bireylerin yeterlilikleri, seviyeleri ve performansları göz önüne alınarak seviyelerine uygun modüller program hazırlanmıştır.

Görev analizinden elde edilen veriler bireyin durumunu değerlendirmede dolayısıyla öğretime nereden başlayacağı konusunda eğitimcilere yardımcı olacaktır. Devamında bireyin aktif katılımının sağlanması önemli bir süreçtir. Zihinsel engelli çocuğun öğretim süreci içerisinde aktif olması, etkili öğrenme açısından son derecede önemlidir.

Bu program zihinsel engelli bireye okulda ve iş yerlerinde alanın gerektirdiği teorik bilgiler ile uygulamalı temel iş bilgisi ve becerisi kazandırmayı amaçlamakta, bireylere mesleki bilgi ve beceri kazandırmanın yanında onları toplumla bütünleştirmeyi de hedeflenmektedir.

SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİSİ ALANININ TANIMI VE AMACI

Seramik ve cam teknolojisi alanı; Çinicilik, Serbest Keramik Şekillendirme, Sır Üstü Dekorlama, Dekoratif Cam Boyama dallarına ait yeterlilikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretimin yapıldığı alandır.

Seramik ve cam teknolojisi alanında;

1. Çinicilik
2. Serbest Keramik Şekillendirme
3. Sır Üstü Dekorlama
4. Dekoratif Cam Boyama

dalları yer almaktadır.

Bu dallar isimlendirirken yaygın ve örgün mesleki eğitim kurumlarında seramik ve cam teknolojisi programının alan/dal yapısı referans alınmıştır.

Alanın Tanımı

Seramik ve Cam Teknolojisi Alanında; Çinicilik, Serbest Keramik Şekillendirme, Sır Üstü Dekorlama, Dekoratif Cam Boyama dallarına ait bilgi, beceri, tutum ve iş alışkanlıklarına sahip meslek elemanının yetiştirilmesine yönelik eğitim veren bir alandır.

Seramik ve Cam Teknolojisi Alanında Çinicilik, Serbest Keramik Şekillendirme, Sır Üstü Dekorlama, Dekoratif Cam Boyama dallarında meslek elemanının yetiştirilmesine yönelik eğitim veren bu alanın, zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitim performansları, ilgi, ihtiyaç, yetenek ve bireysel farklılıkları dikkate alınarak programda belirlenmiş yeterliliklere sahip meslek elemanı yetiştirmeye yönelik eğitim verilen bir alan olarak tanımlanması öngörülmüştür.

Alanın Amacı

Zihinsel yetersizliği olan bireylere, seramik ve cam teknolojisi alanı altında yer alan çinicilik, serbest seramik şekillendirme, sır üstü dekorlama, dekoratif cam boyama dallarına ait yeterliliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİSİ ALANININ DALLARI

1. ÇİNİCİLİK

Tanım

Çinicilik mesleğinin gerektirdiği Türk süsleme motiflerini çizme, desen oluşturma ve sır altı dekorlama yapma ile ilgili yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır.

Çinicilik dalında yapılacak; desen ile ilgili hazırlık yapma, desen çizimi, desen aktarımı, desen tahrirleme, desen boyama, sırlama ve pişirme işlemlerini ekipman kullanarak yapabilme bilgi, beceri, tutum ve iş alışkanlıklarına sahip meslek elemanının yetiştirilmesine yönelik eğitim verilen bir daldır.

Çinicilik meslek elemanının yetiştirilmesine yönelik eğitim veren bu dalın, zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitim performansları, ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri dikkate alınarak programda belirlenmiş yeterliliklere sahip meslek elemanı yetiştirmeye yönelik eğitim verilen bir dal olarak tanımlanması öngörülmüştür.

Amacı

Bu dalda zihinsel yetersizliği olan bireylere; çinicilik mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.

Tablo1: Çinicilik Dalı Yeterlilikleri ve Modülleri

YETERLİLİKLER	MODÜLLER	SÜRE (Ders Saati)
Çini Motif Çizeri	Basit Motif Çizme	20
	Serbest Motif Çizme	30
Çini Desenleyicisi	Deseni Oluşturma	30
	Deseni Tahrirleme	20
	Deseni Boyama	20
Çini Sırlayıcı ve Pişirimcisi	Sırlama ve Pişirme	16
TOPLAM	Yeterlilik Sayısı:	3
	Modül Sayısı:	6
	Süre (Ders Saati):	136

Not: Çinicilik alanına ait modüller tabloda belirtilen sıraya göre okutulur.

2. SERBEST SERAMİK ŞEKİLLENDİRME

Tanım

Seramik form tasarımları doğrultusunda, serbest şekillendirme teknikleri ile çeşitli formları şekillendirme, dekorlu-dekorsuz sırlı-sırsız pişirme ile ilgili yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim yönelik eğitim verilen daldır.

Serbest seramik şekillendirme meslek elemanının yetiştirilmesine yönelik eğitim veren bu dalın, zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitim performansları, ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri dikkate alınarak programda belirlenmiş seramik formlandırıcı, seramik sırlamacı ve pişirimcisi yeterliliklere sahip meslek elemanı yetiştirmeye yönelik eğitim verilen bir dal olarak tanımlanması öngörülmüştür.

Amacı

Bu dalda zihinsel yetersizliği olan bireylere; seramik formlandırıcı, seramik boyacısı, seramik sırlamacı ve pişirimcisi yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Tablo2: Serbest Seramik Şekillendirme Dalı Yeterlilikleri ve Modülleri

YETERLİLİKLER	MODÜLLER	SÜRE (Ders Saati)
Seramik Formlandırıcı	Temel Şekillendirme Tekniklerini Uygulama	48
Seramik Boyacısı	Seramik Boyama	16
Seramik Sırlamacı ve Pişirimcisi	Sırlama ve Pişirme	16
TOPLAM	Yeterlilik Sayısı	3
	Modül Sayısı	3
	Süre (Ders Saati)	80

Not: Serbest Seramik alanına ait modüller tabloda belirtilen sıraya göre okutulur.

3. SIR ÜSTÜ DEKORLAMA

Tanım

Sır üstü dekorlama mesleğinin gerektirdiği form yapısına ve tekniğine uygun desen hazırlama, farklı tekniklerde sır üstü dekor uygulama, dekor pişirimi yapma ile ilgili yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim verilen daldır.

Sır üstü dekorlayıcı meslek elemanının yetiştirilmesine yönelik eğitim veren bu dalın, zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitim performansları, ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri dikkate alınarak programda belirlenmiş yeterliliklere sahip meslek elemanı yetiştirmeye yönelik eğitim verilen bir dal olarak tanımlanması öngörülmüştür.

Amacı

Bu dalda zihinsel yetersizliği olan bireylere; sır üstü dekorlayıcı yeterliliğinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Tablo3: Sır Üstü Dekorlama Dalı Yeterlilikleri ve Modülleri

YETERLİLİKLER	MODÜLLER	SÜRE (Ders Saati)
Sır Üstü Dekorlayıcı	Sırlanmış Yüzeylerde Fırça Dekor Yapma	36
TOPLAM	Yeterlilik Sayısı	1
	Modül Sayısı	1
	Süre (Ders Saati)	36

4. DEKORATİF CAM BOYAMA

Tanım

Dekoratif cam boyama dalında; desen çizme ve vitray uygulamaları ile ilgili yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır.

Dekoratif cam boyama meslek elemanının yetiştirilmesine yönelik eğitim veren bu dalın, zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitim performansları, ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri

dikkate alınarak programda belirlenmiş yeterliliklere sahip meslek elemanı yetiştirmeye yönelik eğitim verilen bir dal olarak tanımlanması öngörülmüştür.

Amacı

Bu dalda zihinsel yetersizliği olan bireylere; dekoratif cam boyacısı yeterliliğinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Tablo4: Dekoratif Cam Boyama Dalı Yeterlilikleri ve Modülleri

YETERLİLİKLER	MODÜLLER	SÜRE (Ders Saati)
Dekoratif Cam Boyacısı	Boyama Vitray	20
TOPLAM	Yeterlilik Sayısı	1
	Modül Sayısı	1
	Süre (Ders Saati)	20

UYGULAMA İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Bu alanın uygulanmasında, iş eğitimi ve meslek ahlakı dersi öğretim programında yer alan “Programın Uygulanmasına İlişkin Açıklamalar” bölümündeki açıklamaların yanında, aşağıdaki açıklamalar da dikkate alınır.

1. Öğrencilere 9. sınıfta alanın “Temel Beceriler Listesi”nde yer alan becerilerin öğretimi yapılır.10,11 ve 12. sınıflarda alanın altında yer alan dalın/dalların eğitimi yapılır.
2. Öğrenme öğretme sürecinde öğrencilerin motivasyonlarını artırmaya yönelik uygulamalara yer verilmelidir.
3. Eğitim öğretim sürecinde modüllerin ilk öğrenme çıktısı olan “...kullanılan araç gereçleri tanır.” kazanımı genel bir ifade içermektedir. Bu kazanım işlenirken modülün tüm işlemlerinde kullanılan araç gereçler aynı anda tanıtılmamalı, hangi işlem çalışılıyorsa o işleme ait araç gereç tanıtılmalıdır.
4. Programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında, çevredeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri ile iş birliği yapılabilir.
5. Öğrenme öğretme sürecinde işin yapıldığı iş yerlerine gözlem amaçlı gezi düzenlenebilir.

6. Öğrenme öğretme sürecinde seramik atölyesi ile sektörel iş yerleri, eğitim ortamı olarak kullanılmalıdır.
7. Eğitim ortamının donanımında; seramik fırını, ahşap masa, mermer masa, çamur yoğurma teknesi, plastik çamuru, ahşap modelaj bıçakları vb. olmalıdır.
8. İşlemin öğretimi öncesi kullanılacak araç gereç atölye ortamında bulunmalı ve tanıtımı yapılamazdır. Araç gereçleri kullanmayı bilmeyen öğrenciye öncelikli olarak bu araç gereçlerin kullanımı öğretilmelidir.
9. Atölyede gerekli ön koşul becerilerine sahip olmayan öğrencilere bu beceriler, öncelikli olarak öğretilmelidir.
10. Atölye ortamında temiz, aydınlık ve rahat çalışabilecek düzenlemelere yer verilmelidir.
11. Öğretmenler tarafından atölyelerde gerekli güvenlik tedbirleri alınmalıdır. Atölyelerde tezgâh ve araç gereçlerin kullanımına ilişkin uyarılar yazılarak öğrencilerin görebileceği yerlere yapıştırılmalı ve uyarıları dikkate alarak çalışmaları sağlanmalıdır. Güvenlik tedbirleri olumlu cümlelerle ifade edilmelidir.
12. Atölyelerde standartlara uygun araç gereçlerin temin edilmesine, uygulama sürecinde tehlikeli olabilecek araç gereçlerin öğrenciye zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmesine veya öğretmen kontrolünde kullanılmasına dikkat edilmelidir.

ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİ

Eğitim ve öğretim, planlı ve programlı olarak yapılan bir çalışmadır. Eğitim öğretimin etkin ve verimli olabilmesi için uygulayıcıların planlamaya gereken önemi vermesi gerekir. Bu kapsamda, iş eğitimi ve meslek ahlakı dersi öğretim programında yer alan “Öğrenme ve Öğretme Süreci” bölümündeki açıklamalar dikkate alınarak eğitim süreci planlanmalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrenci başarısının değerlendirilmesi, öğretim sürecinin bir parçasıdır ve öğrenme süreci boyunca her önemli noktada yer alır. Ölçme ve değerlendirme; öğrenme öğretme sürecinde öğrencilerin başarılarını saptamak, eksikliklerini belirlemek, güçlü ve zayıf yanlarını ortaya çıkarmak, öğretim yöntemlerinin yeterliliğini ve etkililiğini saptamak, öğrencinin süreç içindeki gelişimine ilişkin geri bildirim sağlamak amacıyla yapılır.

Öğrencinin bireysel özelliklerine uygun olarak daha çok ve çeşitli ölçme araç ve yöntemler kullanılabilir.

Programın ölçme ve değerlendirme süreci;

- Modülün öğrenme çıktılarının ölçülmesi,
- Modül bazında öğrenme çıktılarının başarı oranları dikkate alınarak öğrencinin modül başarısının değerlendirilmesi,
- Yeterliliği oluşturan modüllerin başarı durumu dikkate alınarak öğrencinin yeterlilik başarı düzeylerinin belirlenmesi

olarak üç aşamada gerçekleştirilir.

Bu kapsamda, iş eğitimi ve meslek ahlakı dersi öğretim programında yer alan “Ölçme ve Değerlendirme” bölümündeki açıklamalar dikkate alınarak ölçme ve değerlendirme yapılmalıdır.